

พัฒนาการในงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ

THE DEVELOPMENT OF WIN LYOVARIN'S LITERARY WORK

อรุณิข สมสิทธิ์¹, พรธาดา สุวธนนันท์², อรรพ ศิริชัย²

¹ สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

² ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

บทคัดย่อ

ปริญญาธิพนธ์เรื่องนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง วินทร์ เลียววาริณ ผลงานกับบริบททางสังคม ซึ่งมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และศึกษาพัฒนาการในงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ ตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อการนำเสนอในงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ ที่ดีพิมพ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535-2550 จำนวน 25 เล่ม

ผลจากการศึกษาพบว่างานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ มีพัฒนาการทั้งทางด้านแนวคิดและกลวิธี อย่างชัดเจน 3 ช่วง คือ ช่วงที่ 1 พ.ศ. 2535-2538 ช่วงที่ 2 พ.ศ. 2539-2547 และช่วงที่ 3 พ.ศ. 2548-2550 ด้านแนวคิด พบว่าแนวคิดที่วินทร์ เลียววาริณ นำเสนออย่างต่อเนื่องทั้งสามช่วง ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับสังคม แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองและข้าราชการ และแนวคิดเกี่ยวกับวรรณกรรม แนวคิดที่วินทร์ เลียววาริณ เริ่มต้นนำเสนอในงานเขียนช่วงที่สอง คือ แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว แนวคิดเกี่ยวกับวัตถุนิยม แนวคิดเกี่ยวกับการมองโลกในแง่ดีและเห็นคุณค่าของตนเอง แนวคิดที่วินทร์ เลียววาริณ ได้นำเสนอในช่วงที่หนึ่ง และนำมาเสนออีกครั้งในช่วงที่สาม คือ แนวคิดเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ แนวคิดที่วินทร์ เลียววาริณ ได้นำเสนอเพิ่มขึ้นในช่วงที่สาม คือ แนวคิดเกี่ยวกับความแปลกแยกของคนในสังคมปัจจุบัน ด้านกลวิธี วินทร์ เลียววาริณ ใช้กลวิธีตามขนบการเขียนทางวรรณกรรมทั้งสามช่วง ขณะเดียวกันวินทร์ เลียววาริณ ใช้กลวิธีการนำเสนออย่างสร้างสรรค์ มีรูปแบบที่หลากหลาย ควบคู่กับกลวิธีตามขนบวรรณกรรมแบบเดิมมาโดยตลอด กลวิธี การนำเสนอเชิงสร้างสรรค์ในช่วงแรก คือ การใช้สัญลักษณ์ การแบ่งบทหรือตอนเพื่อแยกแนวคิดของเรื่อง การจัดวางตัวอักษร การใช้กลวิธีและรูปแบบในเชิงวารสารศาสตร์ การใช้ภาพประกอบ และการใช้เทคนิคของภาพยนตร์ ในช่วงที่สองกลวิธีการนำเสนอแบบสร้างสรรค์มาใช้เป็นกลวิธีหลักในการเขียน เพิ่มเติมจากช่วงแรก ได้แก่ การใช้วรรณรูป การใช้พยัญชนะและเครื่องหมาย การใช้บทความเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องเล่า และการใช้ประโยคหรือวลี ในช่วงที่สามใช้กลวิธีการนำเสนออย่างอิสระไม่ยึดติดกับกฎเกณฑ์ทางวรรณกรรม โดยพบกลวิธีการนำเสนอแบบสร้างสรรค์ที่เพิ่มเติมจากช่วงที่หนึ่งและสอง ได้แก่ การใช้ภาพลายเส้น ประกอบเรื่องการใช้การเล่าเรื่องแบบล้อเลียนและการใช้คำคมสั้นๆ ทั้งนี้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่องานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ ได้แก่ ภูมิหลัง ความถนัดและความสนใจ บริบททางสังคมและการเมือง และปรัชญาความคิดแบบตะวันตก งานเขียนวินทร์ เลียววาริณ แสดงให้เห็นถึงการพัฒนาการทางด้านแนวคิดที่ไม่หยุดนิ่ง และมีการนำเสนอที่โดดเด่นแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์อยู่เสมอ ทำให้งานเขียนของ วินทร์ เลียววาริณ มีคุณค่าและน่าสนใจติดตาม

คำสำคัญ: พัฒนาการ, แนวคิด, กลวิธี, ปัจจัย

Abstract

The thesis had three main objectives: first, to investigate the relationship between Win Lyovarin's works and the social context; second, to study the development of his works; and finally, to analyze factors affecting his writing. The study included 25 of Win Lyovarin's works from 1992-2007.

The results revealed that the writer's thematic and stylistic development can be divided into three periods: the first one from 1992-1995; the second from 1996-2004; the third from 2005-2007. In terms of thematic development, the main themes presented in his writing in all the three periods were about society, the government and officials and literature. In the second period, the main themes found were about family life, materialism, optimism and self esteem. In the third period, Win Lyovarin presented again the scientific theme, which had been presented before in the first period, and at the same time, he offered another theme: people's alienation. In terms of writing styles, Win Lyovarin used the traditional style along with some creative writing styles to present his works in all three periods. Creative presentations found in the first period of works included the use of symbolism, separation of the writing after its theme, arrangement of letters, adoption of strategies and techniques used in periodicals, illustrations, and movie techniques. In the second period, the creative writing techniques became the main writing strategies. The techniques included concret poetry, shaped poems, the use of alphabets and punctuation marks; the use of a journal article as part of the narrative, and the use of sentences as well as phrases in the writing. In the last period, he freed himself from all literary restrictions. Some creative presentations included using sketches as illustrations as well as satires and catch phrases. Regarding factors affecting his writing, his background, aptitude and interest, social and political contexts and Western philosophy all affected his writing. Win Lyovarin demonstrated a non-stop thinking development. Being distinguished as experimental and creative, Win Lyovarin's works were found valuable and enticing.

Keywords: Development, Themes, Techniques, Factors affect

บทนำ

วินทร์ เลียววาริณ เป็นนักเขียนวรรณกรรมร่วมสมัยคนหนึ่งที่มีผลงานโดดเด่นและเป็นที่สนใจของผู้อ่านตลอดมา ผลงานของวินทร์ เลียววาริณ มีความหลากหลายประเภทไม่ว่าจะเป็น นวนิยาย เรื่องสั้น บทความ และวรรณกรรมที่น่าเสนอรูปแบบใหม่ๆ หรือวรรณกรรมแนวทดลองหลายเรื่อง ผลงานส่วนใหญ่ของ วินทร์ เลียววาริณ ได้รับความนิยมนอกจากผู้อ่านและได้รับรางวัลจากสถาบันต่างๆ เป็นการยืนยันและเป็นการประกันคุณภาพผลงานของวินทร์ เลียววาริณ ได้เป็นอย่างดี

ผลงานของวินทร์ เลียววาริณ ที่มีชื่อเสียงมีดังนี้ รวมเรื่องสั้นเรื่อง *อาเพศกำสรวล* ได้รับรางวัลดีเด่นจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2537 รวมเรื่องสั้นเรื่อง *สมุดปกดำกับใบไม้สีแดง* ได้รับรางวัลชมเชยจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2537 นวนิยายเรื่อง *ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน* ได้รับรางวัลนวนิยายดีเด่นจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2538 และรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) พ.ศ. 2540 และได้รับเป็นหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน (อายุ 16-18 ปี) พ.ศ. 2541-2542 รวมเรื่องสั้นเรื่อง *เดือนช่วงดวงเด่นฟ้า ดาดาว* ได้รับคัดเลือกเป็น 1 ใน 88 เล่มของหนังสือวิทยาศาสตร์ดีเด่น รวมเรื่องสั้นเรื่อง *สิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าคน* ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน (ซีไรต์) พ.ศ. 2542 และได้รับคัดเลือกเป็น 1 ในหนังสือดี 100 เล่มที่เด็กและเยาวชนไทยควรอ่าน นวนิยายเรื่อง *ปีกแดง* ได้รับรางวัลนวนิยายดีเด่นจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ พ.ศ. 2545

นอกจากรางวัลที่ได้รับแล้ว วินทร์ เลียววาริณ ยังเป็นนักเขียนที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง

เห็นได้จากจำนวนครั้งที่ตีพิมพ์ของผลงาน และผลงานของวินทร์ เลียววาริณ ยังได้แปลและตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษอีก 2 เล่ม คือ *Democracy Shaken & Strred* (ประชาธิปไตยบนเส้นขนาน) และ *A Day in a Life* (หนึ่งวันเดียวกัน)

ตลอดระยะเวลา 16 ปีที่ผ่านมาวินทร์ เลียววาริณ ได้สร้างสรรค์และพัฒนางานของตนให้มีรูปแบบและวิธีการเขียนต่อเนื่อง ไม่หยุดนิ่ง วินทร์ เลียววาริณ สะท้อนแนวคิดต่อสังคมผสมผสานกับกลวิธีนำเสนอที่แปลกใหม่ในวงการวรรณกรรมโดยสุภาพ พิมพ์ชนวิเคราะห์เกี่ยวกับการประสบความสำเร็จของ วินทร์ เลียววาริณ ไว้ว่า “งานเขียนของวินทร์ไม่ได้มีที่เท่าที่ “ขบถ” ต่อ “ขนบ” ทางวรรณกรรมในปัจจุบัน ทั้งนี้ ยังสอดคล้องส่งเสริมความสำคัญของคุณค่าเดิมนั้นไว้ การทดลองของเขาไม่ได้พยายาม “ปฏิวัติ” ให้เกิดสิ่งใหม่ๆ แต่เป็นการ “ปฏิรูป” ของเก่าให้ปรากฏโฉมในรูปแบบลักษณะใหม่ ดังนั้น จึงปราศจากแรงต้านจากสังคม” [1] จากคำกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่าวรรณกรรมของวินทร์ เลียววาริณ จะเป็นที่รู้จักว่าเป็นวรรณกรรมแนวทดลองแต่ก็เกิดจากการสร้างสรรค์และมีรากฐานมาจากวรรณกรรมรูปแบบเดิมอยู่ด้วย วินทร์ เลียววาริณ ได้พัฒนาแนวคิดและกลวิธีการนำเสนอทำให้เกิดผลงานในรูปแบบใหม่ๆ ตามมาอย่างมากมายและได้รับความนิยมนอกจากผู้อ่านอย่างต่อเนื่อง มีการพลิกแพลงกลวิธีการเล่าเรื่องต่างๆ ทั้งการสอดแทรกแนวคิดเชิงปรัชญา สังคมและจิตวิทยา ทำให้น่าสนใจทั้งในกลุ่มนักอ่านและในกลุ่มผู้วิจารณ์

ความโดดเด่นในงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ นั้นมีทั้งเนื้อหาที่สะท้อนสังคมอย่างน่าสนใจและกลวิธีการเขียนที่สะดุดตา รื่นฤทัย สัจจพันธุ์ กล่าวเกี่ยวกับเนื้อหาเกี่ยวกับกลวิธีในงานเขียนเรื่องสั้นของวินทร์ เลียววาริณว่า “กล่าวได้ว่า

เรื่องสั้นของวินทร์ เลียววาริณ เป็นการแสดงนวัตกรรมของการเขียนเรื่องสั้นสมัยใหม่ที่มีความท้าทาย ผู้อ่านจำเป็นต้องตีความจากตัวหนังสือ จากเส้น จากสี จากการจัดวางภาพ รูป ขนาดของตัวหนังสือ ช่องว่างของพื้นที่ ฯลฯ ประกอบกันไปด้วย จึงจะสามารถตีความหมายได้ครบถ้วน นวัตกรรมของงานเขียน จึงท้าทายความสามารถของนักอ่าน และสร้างวัฒนธรรมการอ่านแบบใหม่ไปพร้อมกัน” [2] จากคำกล่าวนี้แสดงให้เห็นว่างานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ มีอิทธิพลต่อผู้อ่านก่อให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์และเปลี่ยนแปลง ในวงการวรรณกรรม

งานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ เท่าที่มีผู้สนใจศึกษาไปบ้างแล้วมักเป็นการศึกษาเจาะลึกลงไปในวรรณกรรมแต่ละเรื่อง เช่น *วิเคราะห์เรื่องสั้นของ วินทร์ เลียววาริณ ในอาเพศ กำสรวลและสิ่งมีชีวิตที่เรียกว่าคน* ของ สุภาวดี พลชนะ และ *การศึกษาทัศนะทางการเมือง และกลวิธีการนำเสนอที่ปรากฏในรวมเรื่องสั้นชุด “หลังอาบบุรี”* ของ ศิริลักษณ์ บัตรประโคน นอกจากนี้ก็มีงานวิจัยที่มุ่งศึกษากลวิธีที่แปลกใหม่สร้างสรรค์ของ วินทร์ เลียววาริณ ได้แก่ *กลวิธีการนำเสนอเรื่องในงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ* ของวิชรา บุญจรรยา และ *การศึกษาวิเคราะห์การสื่อความหมายในเรื่องสั้นของวินทร์ เลียววาริณ* ของวรรณพร ปิ่นแก้ว ข้อมูลที่ใช้ในงานวิจัยเหล่านี้มิได้ครอบคลุมผลงานจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ดังนั้นเมื่อวินทร์ เลียววาริณ มีผลงานที่สร้างสรรค์ออกมาอย่างต่อเนื่อง ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการในงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ ทำให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของนักเขียน บริบททางสังคม ตลอดจนปัจจัยที่มีต่อพัฒนาการทางงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ

การศึกษาครั้งนี้จะทำให้ทราบว่าวินทร์ เลียววาริณ เป็นนักเขียนที่มีพัฒนาการในด้านใดบ้าง มีปัจจัยใดที่มีผลต่อพัฒนาการทางงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ อันจะทำให้เห็นถึงความก้าวหน้าและความสามารถที่เพิ่มพูนจากประสบการณ์ในการสร้างสรรค์ผลงานของเขา ตลอดจนเห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างนักเขียน สังคม และวรรณกรรมอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวินทร์ เลียววาริณ ผลงานของวินทร์ เลียววาริณ ตลอดจนบริบททางสังคม ที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน
2. เพื่อศึกษาพัฒนาการด้านแนวคิดและกลวิธีการนำเสนอ ตลอดจนปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการทางงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาหลักเกณฑ์การวิเคราะห์เกี่ยวกับการพัฒนาการเขียน ปัจจัยแวดล้อมที่มีผลต่อการพัฒนางานเขียน
2. สืบค้นและรวบรวมงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ และรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้องรวมทั้งศึกษาชีวประวัติ และสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อนักเขียน
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของวินทร์ เลียววาริณ ผลงานและบริบททางสังคม
4. วิเคราะห์พัฒนาการทางการเขียนของวินทร์ เลียววาริณ ทางด้านแนวคิดและกลวิธี
5. วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพัฒนาการงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ
6. สรุปผลการวิจัย
7. นำเสนอผลการศึกษาค้นคว้าแบบพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาพัฒนาการในงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ เป็นงานวิจัยที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง วินทร์ เลียววาริณ ผลงานและบริบททางสังคม และศึกษาถึงพัฒนาการทางงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ ด้านแนวคิดและกลวิธี ตลอดจนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่องานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ จากผลงานที่ตีพิมพ์รวมเล่มตั้งแต่ พ.ศ. 2535-2550 จำนวน 25 เล่ม ผลการศึกษาพบว่า วินทร์ เลียววาริณ มีพัฒนาการทั้งทางด้านแนวคิดและกลวิธีซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. พัฒนาการทางด้านแนวคิด

วินทร์ เลียววาริณ นำเสนองานโดยสะท้อนภาพสังคมอย่างกว้างๆ ในช่วงแรกแสดงให้เห็นถึงสภาพเศรษฐกิจ ความเปลี่ยนแปลงในสังคมกล่าวถึงประเด็นปัญหาต่างๆ ในช่วงเวลานั้น และเปลี่ยนแปลงมาสู่การสะท้อนจิตใจและพฤติกรรมของมนุษย์ต่อเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมในช่วงที่สอง และพัฒนาแนวคิดเพิ่มขึ้นในช่วงที่สามโดยชี้ให้เห็นว่าชีวิตมีทั้งด้านบวกและด้านลบดีและไม่ดี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละคนว่าจะมองสถานการณ์เหล่านั้นในด้านใดซึ่งเป็นการสะท้อนจากระดับสังคมมาสู่ระดับบุคคล

วินทร์ เลียววาริณ ได้สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับสังคมและการเมืองไว้มากที่สุดซึ่งปรากฏในงานเขียนทุกช่วง ช่วงแรกของการเป็นนักเขียน วินทร์ เลียววาริณ ได้นำเสนองานแนวคิดที่สะท้อนสภาพสังคมและกล่าวถึงปัญหาสังคมเป็นหลักในช่วงที่สอง วินทร์ เลียววาริณ ได้เริ่มนำเสนอแนวคิดเพิ่มเติมจากงานเขียนในช่วงแรก บางแนวคิดเป็นผลมาจากสภาพสังคมในช่วงเวลานั้น เช่น แนวคิดเกี่ยวกับครอบครัว วินทร์ เลียววาริณ แสดงให้เห็นความเห็นห่างในครอบครัวที่เกิดมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจและพัฒนาแนวคิดนี้

ในช่วงที่สามโดยนำเสนอในอีกมุมมองหนึ่งว่าปัญหาครอบครัวนั้นอาจเกิดจากพฤติกรรมของคนในครอบครัวเองเป็นการมองถึงพฤติกรรมมนุษย์มากกว่าสภาพแวดล้อมทางสังคมเพียงอย่างเดียว โดยปรากฏในหนังสือเรื่อง *โลกด้านที่หันหลังให้ดวงอาทิตย์ ฝนตกขึ้นฟ้า* และ *ปลาที่ว่ายน้ำในสนามฟุตบอล* เป็นต้น

วินทร์ เลียววาริณ นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับวัตถุนิยมที่มีบทบาทต่อแนวคิดของคนในสังคมมากในช่วงหลังวิกฤตเศรษฐกิจในประเทศไทยโดยเริ่มต้นนำเสนอไว้ในงานเขียนช่วงที่สอง แสดงให้เห็นถึงกระแสนิยมที่เพิ่มมากขึ้นและนำเสนอต่อเนื่องมาจนถึงช่วงที่สาม โดยวินทร์ เลียววาริณ พยายามชี้ให้เห็นว่า กระแสวัตถุนิยมนั้นก่อให้เกิดสังคมแบบบริโภคนิยมและทำให้ผู้คนหลงติดกับสังคมบริโภคนิยมโดยไม่รู้ตัวโดยปรากฏในรวมเรื่องสั้นหลายเรื่อง เช่น เรื่อง *โลกพระศรีอารีย์* ในรวมเรื่องสั้นเรื่อง *วันแรกของวันที่เหลือ* และในบทความเรื่อง *ลอกคราบจากภายใน* เป็นต้น

วินทร์ เลียววาริณ ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการมองโลกในด้านบวกไว้ในช่วงที่สองนี้เป็นครั้งแรกด้วยโดยวินทร์ เลียววาริณ สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการทางแนวคิดจากการนำเสนอภาพสังคมมานำเสนอแนวคิดในระดับปัจเจกบุคคลมากขึ้นโดยชี้ให้เห็นว่ามนุษย์ควรจะมีมุมมองด้านบวกในการดำรงชีวิตและในช่วงที่ได้แสดงแนวคิดนี้บ่อยครั้งโดยยกตัวอย่างถึงผู้ที่อาศัยมุมมองในด้านบวกเอาชนะต่อขีดจำกัดของตนเองได้ โดยปรากฏในหนังสือ รวมบทความให้กำลังใจ เรื่อง *ความฝันเล็กๆ ของเราเอง* และ *เราต่างก็มีแสงสว่างในตัวเอง* เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนองานวรรณกรรม วินทร์ เลียววาริณ นำเสนอไว้ในทุกช่วงของงานเขียนโดยมีมุมมองว่าวรรณกรรมเป็นกิจกรรมทาง

ความคิดอย่างหนึ่งที่สามารถสร้างสรรค์และพัฒนาได้ โดยวินทร์ เลียววาริณ ได้แสดงความสนใจต่อกลวิธีทางวรรณกรรมตั้งแต่ในงานเขียนช่วงแรกและพัฒนาแนวคิดนี้ด้วยการนำเสนองานเขียนที่ใช้กลวิธีเชิงสร้างสรรค์อย่างหลากหลายในช่วงที่สองและในช่วงที่สาม วินทร์ เลียววาริณ มีมุมมองต่องานวรรณกรรมว่าเป็นงานศิลปะประเภทหนึ่งที่สามารถพัฒนาเปลี่ยนแปลงรูปแบบได้อย่างไม่จำกัดและนักเขียนสามารถนำเสนองานได้อย่างอิสระไม่มีกรอบกำหนด โดยปรากฏในแนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนองานวรรณกรรมในหนังสือเรื่อง **บันนำเป็นตัว** และ **ยาแก้สมองผูกตราควายบิน** เป็นต้น

วินทร์ เลียววาริณ นำเสนอแนวคิดต่อวิทยาศาสตร์ในงานเขียนช่วงแรกและนำเสนออีกครั้งในช่วงที่สามโดยแนวคิดเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ในช่วงแรกนั้นวินทร์ เลียววาริณ เน้นการนำเสนอวิทยาศาสตร์จินตนาการเป็นส่วนใหญ่ เช่น ในเรื่อง **เดือนช่วงดวงเด่นฟ้า ดาดาว** และในช่วงที่สามวินทร์ เลียววาริณนำเสนอแนวคิดทางวิทยาศาสตร์อีกครั้งโดยนำเสนอในรูปแบบของวิทยาศาสตร์เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนา สามารถประยุกต์เข้ากับวิถีชีวิตมากขึ้นและแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของวิทยาศาสตร์ต่อศาสตร์ในสาขาอื่นๆ มากขึ้นดังที่ปรากฏในเรื่อง **จรรยาจรสรัศมิ์พราว พรั่งพร้อย** และนวนิยายเรื่อง **บางกระโพ้ง** เป็นต้น

2. พัฒนาการทางด้านกลวิธี

วินทร์ เลียววาริณ แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางการเขียนที่เกิดจากแนวคิดทางวรรณกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยในช่วงแรกนำเสนองานเขียนตามหลักการเขียนเป็นส่วนใหญ่และใช้กลวิธีการเขียนแบบสร้างสรรค์มาเป็นส่วนเสริมเพื่อทำให้งานเขียนมีรูปลักษณะที่ต่างไป ในช่วงที่สองได้เริ่มทดลองกลวิธีการเขียนอย่างหลากหลาย

รูปแบบและหลากหลายประเภท ทั้งการใช้วรรณกรรม การใช้พยานุเคราะห์และเครื่องหมาย การจัดหน้าและการตีพิมพ์ การใช้บทความเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของเรื่องเล่า การใช้ภาพประกอบ และการใช้รูปแบบการเขียนเชิงสื่อสารมวลชน ซึ่งกลวิธีที่นำมาใช้เหล่านี้บางส่วนได้ผสมผสานกับกลวิธีทางหลักการทางวรรณกรรมแบบเดิมที่ใช้ในการนำเสนอวรรณกรรม โดยมีจุดประสงค์เพื่อการแสดงแนวคิดเกี่ยวกับการนำเสนอทางวรรณกรรมว่าการนำเสนอทางวรรณกรรมเป็นกิจกรรมทางปัญญาอย่างหนึ่งที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของผู้เขียนให้ผู้อ่านได้ขบคิดและหาความหมาย การนำเสนอทางวรรณกรรมนั้นสามารถทำได้หลากหลายรูปแบบและควรมีความเหมาะสมกับพฤติกรรม การอ่านของคนในปัจจุบันด้วย ในช่วงที่สามได้พัฒนาการนำเสนอทางวรรณกรรมทั้งรูปแบบและกลวิธีนำเสนออย่างอิสระไม่ยึดติดอยู่กับกรอบและกฎเกณฑ์ในการเขียน แต่ได้เลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมกับแนวคิดที่ต้องการนำเสนอมากกว่า วินทร์ เลียววาริณ เชื่อว่าวรรณกรรมถือเป็นศิลปะสาขาหนึ่งทำให้งานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ มีความโดดเด่นจากวรรณกรรมรูปแบบเดิมอย่างเห็นได้ชัด

3. ปัจจัย

จากการศึกษาพัฒนาการทางงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ สามารถพิจารณาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการนำเสนองานเขียนได้ 4 ประการคือ

1) **ภูมิหลัง** การศึกษาด้านสถาปัตยกรรมศาสตร์ กราฟิก และการทำงานด้านโฆษณาเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทำให้ วินทร์ เลียววาริณ มีมุมมองด้านรูปแบบและองค์ประกอบของวรรณกรรมที่ต่างไปจากนักเขียนคนอื่นและได้นำพื้นฐานการคิดและการนำเสนอแบบสร้างสรรค์มาใช้ในงานวรรณกรรม

2) ความถนัดและความสนใจ วินทร์ เลียววาริณ มีความถนัดและความสนใจต่อ ศิลปะ วรรณกรรมและวิทยาศาสตร์ ทำให้นำเสนองานเขียนที่เกี่ยวข้องกับความถนัดและความสนใจบ่อยครั้ง

3) บริบททางสังคมและการเมือง เป็นปัจจัยสำคัญในการนำเสนองานเขียน เนื่องจากนักเขียนถือเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในสังคมนั้น ย่อมส่งผลต่อนักเขียนด้วยเช่นเดียวกัน โดยวินทร์ เลียววาริณ ได้ถ่ายทอดแนวคิดต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางสังคมและการเมืองตลอดในทุกช่วงของงานเขียน

4) ปรัชญาความคิดแบบตะวันตก เป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความคิดและการนำเสนอ ซึ่งแสดงแนวคิดโดยใช้วิธีการตั้งคำถามและหาเหตุผลมารองรับแนวคิดนั้น

อภิปรายผลการวิจัย

วินทร์ เลียววาริณ เริ่มต้นอาชีพนักเขียนในปี พ.ศ. 2535 ตลอดระยะเวลา 16 ปีที่ผ่านมา วินทร์ เลียววาริณ มีผลงานที่โดดเด่นและได้รับรางวัลเป็นเครื่องยืนยันคุณภาพของงานเขียนอย่างมากมาจนถึงปัจจุบัน วินทร์ เลียววาริณ แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดและกลวิธีการนำเสนอ ที่เกิดมาจากประสบการณ์ทางการเขียน งานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ พัฒนาจากการสะท้อนสังคมมาสู่การสะท้อนพฤติกรรมของมนุษย์ที่ลึกซึ้ง ทำให้ผู้อ่านได้ขบคิดมากขึ้น ทางด้านกลวิธี วินทร์ เลียววาริณ ได้เริ่มต้นงานเขียนโดยการใช้รูปแบบการเขียนตามหลักการเขียนวรรณกรรมโดยทั่วไป และเริ่มทดลองการเขียนในรูปแบบต่างๆ ที่มีพื้นฐานมาจากกลวิธีการเขียนทางวรรณกรรม จนไปสู่

การนำเสนออย่างอิสระไม่ยึดติดกับกลวิธีการเขียนในที่สุด

วรรณกรรมของวินทร์ เลียววาริณ แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทั้งทางด้านแนวคิดและทางด้านกลวิธีที่เกิดจากประสบการณ์การเขียนที่มากขึ้น จากการสะท้อนภาพสังคมอย่างกว้างๆ และเนื้อหาที่ใกล้ตัว มาสู่การสะท้อนพฤติกรรมของมนุษย์ที่เกิดจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป จากการแสดงแนวคิดระดับสังคมมาสู่ระดับบุคคล และจากการใช้กลวิธีทางวรรณกรรมในช่วงเริ่มต้นมาสู่การสร้างสรรค์กลวิธีอย่างหลากหลายที่เหมาะสมกับเนื้อหาและกลุ่มผู้อ่านมากขึ้น

งานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ จึงแสดงแนวคิดและมุมมองที่น่าสนใจตลอดมา มีการพัฒนาจากการกล่าวถึงสภาพสังคมโดยรวม มาเป็นมุ่งนำเสนอภาพสะท้อนของมนุษย์ในแง่มุมต่างๆ และพัฒนามาสู่การอธิบายปัญหาและวิเคราะห์ปัจจัยของปัญหาด้วยมโนทัศน์ของวิทยาศาสตร์ที่เน้นถึงการหาสาเหตุและผลที่ตามมาอย่างมีหลักการ วินทร์ เลียววาริณ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ของมนุษย์กับสิ่งรอบตัว ธรรมชาติ ปรากฏการณ์ทางสังคม ศาสนา เข้ากับความเป็นไปของชีวิต ทำให้มุมมองและแนวคิดของวินทร์ เลียววาริณ คมคาย กระแทบใจผู้อ่าน สามารถวิเคราะห์ได้ทั้งในระดับกว้างและลึก โดยวินทร์ เลียววาริณ ได้แสดงความเห็นว่า แนวคิดคือส่วนสำคัญที่สุดของงานวรรณกรรม และได้ผสมผสานแนวคิดที่คมคายนี้เข้ากับกลวิธีการนำเสนอที่มีความโดดเด่นจนได้รับการกล่าวถึงมาโดยตลอด

ด้านกลวิธีทางการนำเสนอของวินทร์ เลียววาริณ มีพัฒนาการตลอดทุกช่วงงานเขียน ซึ่งเกิดจากมุมมองที่มีต่องานเขียนโดยวินทร์ เลียววาริณ เห็นว่า วรรณกรรมเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งที่ผู้เขียนสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์

และถ่ายทอดเนื้อหาสาระเพื่อสร้างความบันเทิงให้ผู้อ่านได้ในเวลาเดียวกัน

วินทร์ เลียววาริณ ได้เริ่มต้นนำเสนอวรรณกรรมที่มีความโดดเด่นด้านกลวิธีตั้งแต่ในช่วงแรกและพัฒนากลวิธีเหล่านั้นมาโดยตลอดทำให้งานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ เปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ไม่มีลักษณะการนำเสนอที่ตายตัวโดยวินทร์ เลียววาริณ เชื่อว่ากลวิธีจะสามารถสนับสนุนเนื้อหาให้มีความโดดเด่นมากขึ้นและสามารถกระตุ้นให้ผู้อ่านเกิดความสนใจจากรูปลักษณ์ที่แปลกตาไปจากวรรณกรรมแบบเดิมได้กลวิธีจึงถือเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งในงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ ที่ทำให้มีกลุ่มผู้อ่านติดตามงานเขียนโดยตลอด

ผลงานในช่วง 16 ปี ที่ผ่านมาสะท้อนทัศนคติของวินทร์ เลียววาริณ ว่าวรรณกรรมเป็นศิลปะแขนงที่สามารถพัฒนารูปแบบให้เหมาะสมไปตามกาลเวลาและนักเขียนสามารถเลือกกลวิธีนำเสนอได้อย่างอิสระเช่นเดียวกับศิลปินในสาขาอื่นๆ ด้วยเหตุนี้งานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ จึงเป็นวรรณกรรมที่มีเอกลักษณ์ ในเชิงความคิดสร้างสรรค์ที่หลากหลาย สร้างความตื่นตาตื่นใจให้แก่ผู้อ่านอยู่เสมอ

ทั้งนี้เมื่อข้อสังเกตว่า แม้ว่าวินทร์ เลียววาริณ จะเคยกล่าวไว้ว่าเนื้อหาสาระนั้นมีความสำคัญเป็นอันดับแรก แต่วินทร์ เลียววาริณ ก็มุ่งพัฒนากลวิธีในเชิงสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่องให้มีความแปลกใหม่อยู่เสมอ แสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญและใส่ใจในกลวิธีการนำเสนอไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าเนื้อหาสาระ การเล่าเรื่อง คือ กลวิธีที่วินทร์ เลียววาริณ เห็นว่าสามารถเรียกร้องความสนใจจากผู้อ่านได้ดีและทำให้สารไปถึงผู้อ่านอย่างมีประสิทธิภาพผลอาจกล่าวได้ว่า วินทร์ เลียววาริณ ใช้กลยุทธ์ทางการตลาดมาปรับใช้ในการเสนองานวรรณกรรม

ทำให้สามารถผลิต สร้างสรรค์ และนำสู่ผู้อ่านซึ่งเป็นเสมือนผู้บริโภค กลุ่มเป้าหมายได้อย่างตรงใจและได้รับความนิยมในเวลาอันรวดเร็ว

ผลงานของวินทร์ เลียววาริณ ได้รับการกล่าวถึงอย่างกว้างขวางและได้รับการวิพากษ์วิจารณ์หลายแง่มุม แสดงให้เห็นว่าผลงานของวินทร์ เลียววาริณ สร้างมิติในวงวรรณกรรมให้เพิ่มมากขึ้นจึงอาจกล่าวได้ว่าวินทร์ เลียววาริณ เป็นนักสร้างสรรค์วรรณกรรมที่โดดเด่นคนหนึ่งในวงการวรรณกรรมปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาค้นคว้าพัฒนาการในงานเขียนของวินทร์ เลียววาริณ พบประเด็นที่น่าสนใจศึกษาค้นคว้าต่อไปอีกในหลายด้าน เช่น

1. การสะท้อนแนวคิดเชิงปรัชญาในงานเขียน ซึ่งวินทร์ เลียววาริณ ได้นำเสนอผ่านแนวคิดในงานเขียนช่วงหลัง โดยปรากฏทั้งหลักปรัชญาตะวันออกและหลักปรัชญาตะวันตก
2. การนำเสนองานเขียนในเชิงสารคดีของวินทร์ เลียววาริณ ที่นำเสนอแนวคิดที่หลากหลายทั้งที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ สภาพสังคมหรือวิทยาศาสตร์ โดยผ่านรูปแบบบทความที่มีลักษณะเฉพาะตัว
3. การนำเสนอเรื่องแนวสืบสวนสอบสวนของวินทร์ เลียววาริณ ในนวนิยาย เรื่อง พุ่มรักพานสิงห์ ที่มีการล้อเลียนเสียดสี และมีการสร้างอารมณ์ขันที่น่าสนใจ

เอกสารอ้างอิง

- [1] สุภาพ พิมพ์ชน. (2547). “มหรสพทางปัญญา”. 25 ปีซีไรท์ รวมบทวิจารณ์คัดสรร. กรุงเทพฯ: สมาคมภาษาและหนังสือแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- [2] รื่นฤทัย สัจจพันธุ์. (2546). การประสานกลวิธีทางวรรณศิลป์และทัศนศิลป์ในเรื่องสั้นของ วินทร์ เลียววาริณ. ราชบัณฑิตยสถาน. 28 (4): หน้า 1172.